

Borze v preteklem tednu

14. februar 2022 – 18. februar 2022, leto XIV, št. 8

NLB Skladi, d.o.o.

Blaž Angel

Finančni analitik

Strah pred rusko invazijo pretresa trge

Zaostrovanje napetosti med Rusijo in Ukrajino je v začetku preteklega tedna doseglo vrh medijske pozornosti in finančni trgi so hiteli ocenjevati, koliko škode bi povzročil resen konflikt. Sredina tedna je prinesla nekoliko popuščenja napetosti in s tem optimizem na trgih. Vendar pa rasti tečajev niso dolgo zdržale in teden se je zaključil z nižjimi vrednostmi. K pesimizmu so svoje dodali tudi zelo mešani makroekonomski podatki.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (11. 2. 2022 – 18. 2. 2022)	Donosnost letos* (31. 12. 2021 – 18. 2. 2022)
Svet - MSCI World	-1,13%	-6,99%
ZDA - S&P 500	-0,87%	-8,05%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,83%	-5,41%
Japonska - Topix	+0,11%	-3,37%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-0,01%	+0,66%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

Tečaji v Evropi in Aziji so pretekli ponedeljek s padcem sledili dogajanju na ameriškem trgu prejšnji trgovanjski dan, ki se je s hitrim, okoli 2 % znižanjem odzval na izjave ameriške administracije, da je ruska invazija v Ukrajini le še vprašanje časa. Prve dni preteklega tedna so tako delniški trgi vztrajali na znižanih nivojih in ocenjevali verjetnost resnejše zaostritve razmer. Ker je Rusija pomembna izvoznica energentov, bi sankcije znižale ponudbo in pognale cene energentov v nebo. Zato se je v trenutku največje zaostritve razmer nafta podražila z okoli 90 dolarjev na preko 95 dolarjev za sod in s tem dosegla nivoje, na katerih je bila nazadnje pred 7 leti. Tudi zlato se je podražilo za 3 % in preseгло mejo 1.900 dolarjev za unčo, saj so investitorji iskali varne naložbe. Na drugi strani pa so tehnološke delnice zabeležile največja znižanja, ki so do konca tedna dosegla -3,7 % za širši svetovni panožni indeks. V sredini tedna smo ob popuščenju napetosti na trgih videli nekaj optimizma, ki pa ni trajal dolgo. Cene delnic so ponovno upadle in se spustile celo nekoliko nižje, kot so bile v začetku tedna. Evropski indeks Stoxx 600 je na tedenskem nivoju izgubil slaba 2%, izguba S&P 500 v ZDA pa je bila manjša od 1 %; če pri spremembah upoštevamo še petek predhodnega tedna, pa so trgi ZDA izgubili 2,2 %, evropski trgi pa 2,4 %. Posledično bi pričakovali, da se bo skladno s tem odzvala tudi cena nafte in testirala nove vrhove, vendar se to ni zgodilo. Cena nafte je ostala na znižanih vrednostih, kar bi lahko pripisali možnosti, da naj bi Iran v kratkem okrepil svoj izvoz te surovine.

Aktualni rusko-ukrajinski konflikt, ki trenutno močno kroji dogajanje na finančnih trgih, se je začel pred dvema mesecema z mobilizacijo ruskih sil. Vendar pa razlogi zanj segajo bistveno dlje v preteklost. Rusiji naj bi bilo ob razpadu Sovjetske zveze obljubljeno, da se NATO ne bo širil na vzhod, z izjemo Vzhodne Nemčije. Ker se je širitev vseeno zgodila, Rusija sedaj želi zagotoviti, da Ukrajina ne bo postala članica. Takih zagotovil NATO ne daje, Rusija pa svoje nezadovoljstvo izkazuje z vojaškimi vajami na mejah Ukrajine. Ker so spomini na rusko priključitev Krima po koncu zimskih olimpijskih iger v Sočiju leta 2014 še zelo živi, je Zahod to rusko rožljanje z orožjem vzel resno. Sicer so politiki enotni, da vojaške pomoči Zahoda Ukrajina ne bo deležna. Odziv bi bil v celoti gospodarski, z obsežnimi sankcijami Rusije. Zato ne preseneča, da Gazprom, ki je glavni ruski izvoznik plina v Evropo, slednjo opozarja, da so njeni rezervoarji skoraj prazni. Posledično je pretekli teden evro izgubil 0,3 % proti ameriškem dolarju, saj bi poleg Rusije sankcije zelo čutila tudi Evropa.

Geopolitični konflikt je tako vsaj začasno zasenčil ostalo dogajanje na trgih, kjer ima odločilno vlogo spopad Ameriške centralne banke (Fed) s povišano inflacijo. Podatek o januarski inflaciji na ravni proizvajalcev v ZDA v višini kar 9,7 % je le še dodatno podkrepil strahove, da je trenutna 7,5 % inflacija le delno prehodna. Zato skoraj nihče več ne dvomi, da bo Fed že marca dvignil obrestno mero. Do kam bo šel z dvigi, pa bo odvisno od makroekonomskih podatkov, ki trenutno kažejo mešano sliko. Indeks razpoloženja potrošnikov v ZDA je februarja nazadoval z januarske vrednosti 67,2 točke na 61,7 točke. To je je najnižja vrednost od oktobra 2011 in pod pričakovanji analitikov, ki so pričakovali skoraj nespremenjeno vrednost. Na drugi strani pa je prodaja na drobno v ZDA januarja narasla za 3,8 % in tudi presenetila analitike, ki so pričakovali le 2,1 % rast. Pomanjkanje delovne sile dviguje plače in te so se zaradi popuščenja epidemije hitro prelile v potrošnje gospodinjstev. Slednja predstavlja skoraj 70 % BDP v ZDA in posledično močno vpliva na njegovo rast.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfeljni strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.